

Cover Page

Universiteit Leiden

The handle <http://hdl.handle.net/1887/25010> holds various files of this Leiden University dissertation

Author: Heijdanus, Rien

Title: Wat beweegt iemand om vrijmetselaar te worden en te blijven? : proeve van een sociaal-wetenschappelijk onderzoek naar de Nederlandse vrijmetselaar

Issue Date: 2014-04-03

Bibliografie

- Akkermans, W. (1991). *Getallen en Grafieken, de ontwikkeling van het ledental der Orde van 1946-1990*. Den Haag: Uitgave Orde van Vrijmetselaren onder het Groottoosten der Nederlanden.
- Armstrong, K. (1993). *Een geschiedenis van God*. Baarn: Anthos.
- Armstrong, K. (2006). *De grote transformatie: Het begin van onze religieuze tradities*. Amsterdam: De Bezige Bij.
- Anderson, J. (1997). *Constitutions of 1723*. Montana, US: Kessinger Publishing.
- Anderson, J. (2004). *Constitutions of 1738*. Montana, US: Kessinger Publishing.
- Aupers, S. (2005). *In de ban van de moderniteit: De sacralisering van het zelf en computertechnologie*. Amsterdam: Het Spinhuis.
- Baaren, T. van (1960), geciteerd in Noordzij, J. (1994). *Religieus concept en religieuze ervaring in de christelijke traditie: Proeve van een psychologie van de spirituele ontwikkeling*. Kampen: Kok.
- Batson, D., Schoenrade, P. & Ventis, W. (1993). *Religion and the individual*. Oxford: Oxford University Press.
- Becker, J., Hart, J. de m.m.v. Arts, L (2006). *Godsdienstige veranderingen in Nederland: Verschuivingen in de binding met de kerken en de christelijke traditie*. Den Haag: SCP.
- Becker, J., Hart, J. de & Mens, J. (1997). *Secularisatie en Alternatieve zingeving in Nederland*. Den Haag: SCP.
- Becker, J. & Wit, J. (2000). *Secularisatie in de jaren negentig: Kerklidmaatschap, veranderingen in opvattingen en een prognose*. Den Haag: SCP.
- Becker, J. & Wit, J. (1994). *Secularisatie in Nederland, 1961- 1991: de veranderingen van opvattingen en enkele gedragingen. Sociale en Culturele Studies, 19*.
- Beekes, E. (1999). *Lexicon voor de vrijmetselaar*. Winterswijk: Maconnieke Stichting Ritus en Tempelbouw.
- Bernts, T., Dekker, G. & Hart, J. de (2007). *God in Nederland 1996-2006*. Kampen: Ten Have.
- Balvers, R. (2004). *Vrijmetselaren: Een onderzoek onder twee generaties Vrijmetselaren naar hun beleving van de Vrijmetselarij (niet uitgegeven doctoraalscriptie)*. Amsterdam: Vrije Universiteit.
- Bloom, P. (2012). Religion, morality, evolution. *Annual Review of Psychology*, Vol.63:179-199.
- Berk, M. van den (1998). *Die Zaubrerflöte: een alchemistische allegorie*. Tilburg: Syntax Publishers.
- Berk, T. van den (1999). *Mystagogie: Inwijding in het symbolisch bewustzijn*. Zoetermeer: Meinema.
- Broek, A. van den, m.m.v. Dekker, P. (2001). *De verraderlijke charme van het begrip generatie. Tijdschrift voor Sociologie*, Vol. 22: 329-360.
- Boer Lzn, B. (2000). *Orde wil werken in een levende traditie van regelmatige masculiene vrijmetselarij, Thoth, 51, 43-63*.
- Bokkel, J. ten (2003). *Gidsen en Genieën: De Dageraad en het vrije denken in Nederland 1855-1898*. Purmerend: Fama.
- Borg, M. ter (1991). *Een uitgewaaierde eeuwigheid: het menselijk tekort in de moderne cultuur*. Kampen: Ten Have.
- Borg, M. ter (2003). *Zineconomie: De samenleving van de overtreffende trap*. Schiedam: Scriptum Management.
- Borg, M. ter (2007). in *Vluchtige vervoering, Religiositeit leeft in Nederland vooral buiten de kerken, NRC, interview 22/23 december 2007*.

- Brink, G. van den (2012). *De Lage Landen en het hogere, De betekenis van geestelijke beginselen in het moderne bestaan*. Amsterdam: University Press.
- Bullock, S. (1996). *Revolutionary brotherhood, freemasonry and the transformation of the American Social Order 1730- 1840*. USA: University of North Carolina Press.
- Campbell, C. (2005) geciteerd in Hanegraaff, W. (2005). *Dictionary of Gnosis & Western Esotericism, New Age Movement (Volume 2)*. Leiden: Brill.
- CBS website <http://Statline.CBS.nl/> . Huwelijksontbindingen, door echtscheiding en overlijden geraadpleegd op 25 mei 2012.
- Cloninger, C.R., Przybeck, T.R., Svrakic, D.M., et al., (1994). *The Temperament and Character Inventory(TCI):A Guide to Its Development and Use*. St. Louis, USA: Center for Psychobiology of Personality Washington University.
- Cohen, J. (1988). *Statistical power analysis for the behavioral sciences*, London: Erlbaum.
- Commissie Toekomst Verkenning (1998; 1999). *Interne stukken Orde van Vrijmetselaren*. Den Haag.
- Commers, R. (2012). *Overleeft de vrijmetselarij de 21^e eeuw? Een pleidooi voor een vernieuwde en vernieuwende maconnieke zingeving*. Brussel: Academic and Scientific Publishers nv.
- Costa, P. Jr., & McCrae, R. (1992). Revised NEO Personality Inventory (NEO-PI-R) and the Five Factor Inventory (NEO-FFI): Professional Manual. Odessa, Florida: Psychological Assessment Resources Inc.
- Donk, W. van de, Jonkers, A., Kronjee, G. & Plum, R. (2006). *Geloven in het publieke domein: verkenningen van een dubbele transformatie*. Amsterdam: Amsterdam University Press.
- Dierckx, M. (1967). *De vrijmetselarij: De grote onbekende 1717-1967. Een poging tot inzicht en waardering*. Utrecht: Ambo.
- Drewermann, E. (1992). *De dood die leven brengt: Overwegingen bij de veertig dagen- en paastijd*. Zoetermeer: Meinema.
- Droogers, A. (2010). *Zingeving als spel: Over religie, macht en speelse spiritualiteit*. Almere: Parthenon.
- Duijsens, I., Goedkoop, J., & Spinhoven, P. (1999). Temperament en Karakter Vragen lijst. Leiderdorp: Daterc.
- Eisinga, R., Coenders, M., Felling, A., Grotenhuis, M. te., Oomens, S. & Scheepers, P. (2000). *Sociaal-culturele ontwikkelingen in Nederland (SOCON 2000)*. Amsterdam: Steinmetz Archives.
- Faesen, R. (1998). What is a mystical experience? History and interpretation. *Louvain Studies*, 23, 221-245.
- Felling, A. (2004). *Het proces van individualisering in Nederland: een kwart eeuw sociaal-culturele Ontwikkeling*. Nijmegen: Afscheidsrede Katholieke Universiteit Nijmegen.
- Festinger, L. (1957). *When prophecy fails*. USA: Stanford University Press.
- Fraiberg, S. (1974). *De magische wereld van het kind*. Bussum: Brand.
- Gervais, W. & Norenzayan, A. (2012). Analytical thinking promotes religious disbelief. *Science*, 336, 493-496 .
- Goosmann, F. (2003). *Aanzet tot een profiel van een vrijmetselaar*. Werkdocument. Otterlo
- Haan, M. de (1999). Een spel dat wereld en leven omvat. De allusieve methode tegen de achtergrond van een (Europese) traditie van verwijzend taalgebruik. *Thoth*, 50, 240-246.
- Haan, M. de (2013). *Eerste plicht van Anderson* (Lezing 14 januari 2013). Rotterdam: MIR/ Roravolere.
- Hanegraaff, W. (1998). *Van traditie naar tradities: over westerse esoterie en secularisatie*, *Toth* 49, 238-253.
- Hellemans, S. (2007). *Het tijdperk van de wereldreligies, religie in agrarische civilisaties en in moderne Samenlevingen*. Zoetermeer: Meinema/Pelckmans.
- Hendrikse, K. (2007). *Geloven in een God die niet bestaat, manifest van een atheïstische dominee*. , Amsterdam: Nieuw Amsterdam.
- Hennipman, B. & Ongerling, H. (2012). *Onderzoek naar de motieven waarom vrijmetselaren de Orde dekken*. Bilthoven: Loge de Ster in het Oosten.

- Heijdanus, R. (2006). Verschuivingen in het maçonnieke landschap. In: A. Van de Sande & M. De Haan (red.), *Vrijmetselarij: vandaag en morgen*. Uitgeverij De vrije metselaar. Purmerend.
- Hood, R. (1975). The construction and preliminary validation of a measure of reported mystical experiences. *Journal for the Scientific Study of Religion*, 14, 29-41.
- Hood, R., et.al. (2003). *The psychology of religion: An empirical approach*. London: The Guilford Press.
- Huizinga, J. (2008). *Homo ludens: Proeve eener bepaling van het spelelement der cultuur*. Amsterdam: Amsterdam University Press.
- Jacob, M. (1995). Geciteerd in 'Een stille leerschool van deugd en zeden', *Vrijmetselarij in Nederland in de 18^e en 19^e eeuw*, redactie Sande, A. van de, et al., Uitgeverij Verloren, Hilversum (1995) 25-39.
- Jacob, M. (1991). *Living the enlightenment: Freemasonry and politics in eighteenth-century Europe*. Oxford: Oxford University Press.
- James, W. (1995). *De varianten van religieuze ervaring: een onderzoek naar de menselijke aard*. Utrecht: Servire.
- Janssen, J. (2003). *De Nijmeegse godsdienstpsychologie tussen verleden en toekomst*. Nijmegen: Nijmegen University Press.
- Jaspers, K. (1973). *Kleine leerschool van het filosofisch denken*. Utrecht: Bijleveld.
- Journée, M. (1999). *Analytisch- psychologische conceptualisme van het symbolische bij C.G. Jung. Onderzoek van het statuut daarvan in een bekend westers esoterisch genootschap: de Vrijmetselarij*. Proefschrift Erasmus Universiteit Rotterdam.
- Knegting, J., & Sanders, J. (2003). *Spiritualiteit in Nederland*. Kaski, rapportnummer 505.
- Kok, T. de (2009). Vrijmetselarij in het licht van Spinoza. *Thoth*, 60, 47-69.
- Kwaadgras, E. (2002). Het Licht aan de Maas. *Thoth*, 53, 41 - 56.
- Lans, J. van der (2003). Psychologie van de mystiek. In: *Encyclopedie van de mystiek*. Kampen: Kok.
- Lawson E., & McCauley, R. (1990). *Rethinking religion, Connecting cognition and culture*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Liagre, G. (2007). He will never be a stupid atheist: Het godsgeloof in de constitutieve teksten van de speculatieve vrijmetselarij (1723-1738). *Thoth*, 58, 214-230.
- Liefboer, A. & Dijkstra, P. (2000). *Levenslopen in verandering*. Den Haag: SDU uitgevers.
- Lommel, P. van (2009). *Eindeloos bewustzijn: een wetenschappelijke visie op de bijna-dood ervaring*. Kampen: Ten Have.
- Loo, P. van (1950). Om het jaar 1717 Staatkundige geschiedenis; wijsgerige denkbeelden, godsdienstig leven, wetenschappelijk leven. *Thoth*, 13, 1-24.
- Lucebert (2004). *Verzamelde gedichten*. Amsterdam: De Bezige Bij.
- Luhmann, T. (1991). *Persuasions of the witchcraft: Ritual Magic in Contemporary England*. USA: Harvard University Press.
- Meijer, F. (2010). *Wereldburgers, Vrijmetselaren en de stad Amsterdam 1848-1906*. Proefschrift Universiteit van Amsterdam.
- McCauley, R., & Lawson E. (2002). *Bringing ritual to mind: Psychological foundations of cultural forms*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Nepveu, R. (2001). Opperbouwmeester des Heelals: enkele godsdienstfenomenologische opmerkingen. *Toth*, 52, 103-106.
- Noordzij, J. (1994) *Religieus concept en religieuze ervaring in de christelijke traditie, Proeve van een psychologie van de spirituele ontwikkeling*. Proefschrift, Uitgeverij Kok Kampen.
- Oosten, J. (1983). *Magie en rede: Een onderzoek naar de invloed van magische denkwijzen op onze op het verstand georiënteerde cultuur*. Proefschrift Rijksuniversiteit Groningen.
- Oegema, J. (2011). *De stille stem: niet weten als levenshouding*. Amsterdam: Nieuw Amsterdam.

- Otto, R. (2002). *Het Heilige: over de buitenredelijke kant van het goddelijke*. Amsterdam: Appelbloesem Pers.
- Peeters, T. (2009). *Persoonlijkheidsprofiel op basis van de Post-Kritische Geloofsschaal*. <http://users.telenet.be/allemeesch/KlinPsy/publi/PK-Geloofsschaal.htm> , geraadpleegd op 5 Januari 2009.
- Piatigorsky, A. (1997). *Freemasonry: The study of a phenomenon*. London: The Harvill Press.
- Pott, P. (2001). Toespelen: De allusieve methode. In: *Het Woord Gezocht*. Den Haag: Maçonnieke Stichting Ritus en Tempelbouw.
- Pott, P. (1959). *De methode van de koninklijke kunst: Over het allusieve karakter van de maçonnieke Ritus: de gemeenschappelijke doorleving en persoonlijke verwerking*. *Thoth*, 10, 73-86.
- Richardson, J. (2003). Paradigm of conversion. In: B. Spilka et al. (red.). *The Psychology of Religion* (page 353). New York: Guilford Press.
- Roukema-Koning, B. (2005). *Als mannen en vrouwen bidden: een empirisch psychologische studie*. Proefschrift Radboud Universiteit Nijmegen.
- Sande, A. van de (2001). *Vrijmetselarij in de lage landen: een mysterieuze broederschap zonder Geheimen*. Zutphen: Walburg pers.
- Saroglou, V. (2005) geciteerd in R. Paloutzian & C. Park (red.) *Handbook of the Psychology of Religion and Spirituality*. New York: Guilford Press.
- Slob, M. (2008). *Zeg me wie ik ben*. NRC Handelsblad, 5 januari 2008.
- Slooten, W. van & Lamme, A. (1989). *Presentatie onderzoek bekendheid Nederlandse Orde van Vrijmetselaren*. Amersfoort: Marktresponse, projectnummer 132.
- Snoek, J. (1987). *Initiations: A methodological approach to the application and classification and definition theory in the study of rituals*. Proefschrift Rijksuniversiteit Leiden.
- Snoek, J. (1990). *Inwijdingsrituelen*. *Thoth*, 41, 222-232.
- SOCN-onderzoek 2000: zie Eisinga, R. et al.
- Spilka, B., Hood, R., Hunsberger, B., & Gorsuch, R. (2003). *The Psychology of Religion*. New York: Guilford Press.
- Stace, W. (1961). *Mysticism and philosophy*. London: Macmillan & Company Limited.
- Te Lindert, W. (1995). *Verlichting en heilsverwachting, filosofische en religieuze opvattingen van Weense vrijmetselaren, 1780-1795*. Proefschrift Rijksuniversiteit Leiden.
- Thienpoint, K. (2001). Bevolkingsstructuur en individuele kenmerken. *Bevolking en Gezin*, 30.
- Ticheler, E. (2006). *Vrijmetselarij & mystiek ervaring: een vergelijking tussen vrijmetselaren en christenen (niet uitgegeven doctoraalscriptie)*. Radboud Universiteit Nijmegen.
- Valenkamp, M. (2008). The spiritual and religious dimension of education and bringing-up. *Koers* 73, 1-25.
- Voestermans, P. (2006). *Sectie op een dode God: Cultuurpsychologisch commentaar bij Nietzsches Doodsverklaring*. igitur-archive.library.uu.nl/sg/2006-0828-201143/c6.pdf geraadpleegd op 6 juli 2012.
- Whitehouse, H. (2000). *Arguments & icons: Divergent modes of religiosity*. New York: Oxford University press inc.
- Zweeden, A. van (2006). Het mysterie van de vrijmetselaars. *Ikon documentaire*. Zie: www.vanzweedenproducties.nl